

Chuỗi Ngọc Lam

Fulton Oursier

Dịch thuật: Nguyễn Hiến Lê

Ngày em gái Joan Grace đẩy cửa bước vào tiệm của Pierre Richard thì Pierre là con người cô độc nhất thành phố. Có lẽ hồi ấy các bạn đã được nghe phong thanh câu chuyện đó? Nhưng báo chí không nêu tên mà cũng không kể các chi tiết, nên hôm nay tôi xin thuật lại tường tận.

Pierre đã được ông nội để lại cho một cửa tiệm bán đồ cổ. Trong cái tủ kính nhỏ xíu chàng chất đủ các thứ đồ kỳ cục: vòng, mề đay đeo vào dây chuyền từ thế kỷ trước, nhẫn vàng, hộp bạc, ngọc thạch hoặc ngà chạm trổ, tượng nhỏ bằng sứ. Buổi chiều mùa đông hôm đó, một em gái đứng áp trán vào tủ kính, trố mắt ngó kỹ từng vật cổ lỗ đó, như muốn kiếm một vật gì. Bỗng em ngừng đầu lên, vẽ khoan khoái rồi đẩy cửa bước vô tiệm.

Tiệm tối tăm mà còn bừa bãi hơn ngoài mặt hàng nữa. Có những ngăn tủ muốn sập vì chất quá nặng: hộp đựng nữ trang, súng lục cũ không dùng được nữa, đồng hồ chuông, đèn; còn trên sàn thì chất đống nào là giá để củi trong lò sưởi, đèn măng-đô-lin và những đồ cũ kỹ khó mà phân loại được.

Pierre ngồi ở sau bàn bán hàng. Mặc dầu mới ngoài ba mươi mà tóc đã hoa râm. Chàng ngó em nhỏ. Em hỏi:
- Thưa ông, con có thể coi chuỗi ngọc lam bày ở tủ kính không ạ.

Pierre kéo tấm màn, lấy chuỗi ngọc ra chìa cho em nhỏ. Những viên ngọc lam chiếu rực rỡ trong bàn tay xanh xao của chàng. Em đỡ lấy, thốt lên lời khen:
- Đẹp quá! Xin ông gói lại thành một gói đẹp cho con.

Pierre lạnh lùng ngó em:

- Có ai sai em đi mua hả?
- Thưa không. Con mua cho chị Hai con. Chính chị nuôi nấng con. Từ khi má mất, mới có lễ Noel này là chị em con được ở gần nhau. Con muốn tặng chị một món quà đẹp.

Pierre nghi ngờ hỏi:

- Em có bao nhiêu tiền?

Em cởi khăn mùi xoa ra trút lên mặt bàn một nắm bạc cắc, bảo:

- Con đã đập con heo của con ra đấy.

Pierre Richard ngó em, vẻ trầm tư. Rồi chàng có ý tứ cầm chuỗi ngọc lên, sợ em trông thấy giá tiền. Nói thẳng cách nào cho em ấy biết được? Cặp mắt xanh đầy tin tưởng của em gọi lại cho chàng một vết thương lòng ngày trước.

Chàng quay lưng lại bảo em: - Em đợi một chút nhé. Rồi vừa lúi húi làm một việc nhỏ gì đó, chàng vừa quay lại hỏi:

- Em tên gì?

- Thưa, Joan Grace.

Khi chàng quay hẳn lại thì trong tay cầm một gói nhỏ bao bằng thứ giấy lụa đỏ và cột bằng một cái băng lụa màu xanh lá cây. Chàng chìa cho em, bảo:

- Này, coi chừng đừng đánh rớt nhé.

Em Joan mỉm cười rạng rỡ, chạy vụt về nhà.

Chàng nhìn theo em, một nỗi buồn mênh mông dâng lên trong lòng. Em nhỏ đó và chuỗi ngọc lam kêu gọi lại một vết thương lòng không bao giờ lành hẳn của chàng. Tóc em vàng như lúa chín, mắt em xanh như nước biển; mới mấy năm trước, chàng đã yêu một thiếu nữ cũng có mớ tóc đó, cặp mắt đó. Chuỗi ngọc lam đã tính để tặng nàng.

Nhưng một chiếc cam không trượt bánh trên một con đường trơn một đêm mưa, đã làm tiêu tan ước mơ. Từ đó chàng sống cô độc, ôn lại hoài nỗi khổ tâm đó. Chàng ân cần lễ độ tiếp khách, nhưng ngoài công việc ra, chàng thấy đời trống rỗng vô nghĩa một cách kinh khủng. Lầm lì, không giao thiệp với ai, chàng ráng quên mà không được nỗi thất vọng như sương mù cứ mỗi ngày mỗi dày đặc. Cặp mắt xanh của em Jonn Grace gợi cho chàng hình ảnh người yêu. Vào dịp lễ này, khách hàng tới đông, ai cũng bộc lộ niềm vui, làm cho chàng càng đau lòng. Những khách qua đường bước vào tiệm, chuyện trò, sờ mó các món đồ, trả giá lằng xằng. Đêm Noel đã khuya rồi, khi người khách cuối cùng bước ra. Pierre Richard thở phào nhẹ nhàng. Thôi thế là qua được cái năm nay. Nhưng chàng lẩm.

Cửa thỉnh linh mở ra và một thiếu nữ xông vô. Chàng thấy nhói ở tim: thiếu nữ có vẻ mặt quen quen, nhưng chàng không nhớ rõ đã gặp ở đâu, hồi nào. Tóc nàng vàng hoe, mắt nàng xanh thẳm. Nàng làm thỉnh móc trong cái "xắc" ra một gói nhỏ bao vội vàng bằng một thứ giấy lụa đỏ, lại có cả một cái băng lụa màu xanh lá cây đã cời ra rồi nữa. Và nhưng viên ngọc lam chiếu rực rỡ trên mặt bàn.

- Chiếc chuỗi này phải của tiệm thầy không?

Pierre ngược mắt lên nhìn thiếu nữ, nhẹ nhàng đáp:

- Phải.
- Phải ngọc thật không?
- Nhất định rồi. Không phải thứ ngọc quý nhất nhưng ngọc thật đấy.
- Thầy có nhớ đã bán cho ai không?
- Bán cho một em gái. Tên em là Joan. Em mua để tặng quà Noel cho chị hai của em.
- Giá bao nhiêu?

Pierre nghiêm mặt đáp:

- Không khi nào tôi cho ai biết giá tiền khách hàng tôi đã trả cho tôi.
- Em Joan chỉ có ít đồng tiêu vặt. Làm sao có đủ tiền mua chuỗi ngọc này?

Trong lúc đó, Pierre đã vuốt lại kỹ lưỡng tờ giấy lụa, gói lại chuỗi ngọc. Chàng bảo:

- Em đó đã trả đắt hơn hết thầy các người khác. Có bao nhiêu tiền, em đã đưa tôi hết.

Hai người làm thỉnh. Cửa hàng hóa tĩnh mịch lạ thường. Bỗng từ một giáo đường gần đó chuông bắt đầu đổ văng vẳng đưa lại. Cái gói nhỏ đặt trên bàn, vẻ thắc mắc dò hỏi trong cặp mắt thiếu nữ, và cảm giác hồi sinh kỳ dị nó dồn dập dâng lên trong lòng Pierre, tất cả những cái đó đều là do tình yêu của một em nhỏ.

- Nhưng tại sao thầy lại làm như vậy?

Pierre vừa chìa gói nhỏ đó cho thiếu nữ, vừa đáp:

- Hôm nay là ngày Noel. Tôi bất hạnh không có ai để tặng quà. Cô cho phép tôi đưa cô về nhà và chúc cô tại nhà một lễ Noel vui vẻ nhé ?!

Thế là trong tiếng chuông đồ hồi, giữa một đám đông vui vẻ, Pierre Richard và một thiếu nữ chàng vẫn chưa biết tên, cùng nhau bước qua một ngày mới đem lại nguồn hy vọng tràn trề trong lòng mọi người.